

כָּלְשׂוֹן מילון האנודה למקומות הקדושים כורסיה
תערוכת מרשת אדסאץ תזקן הרה' ק. רבי מנחם נחום מושצנטש דודז'ה
הטינק בעי אס' (ר' ש' אבוי' שאאל) חביבה

לְאַמֶּה

גלוון 20 / כי תשא-פודים תשפ"ה

אגודה למקומות הקדושים בחוותה

- אגודות ועדות
- כל הדורדים הטענילים הקדושים והמיוחדים
- מקומות וחומות
- גודודים ורומיג
- אשר גאנט אונדז
- נזין אונטהן וטאפעווען נערו יאנז
- טער ווועווען שטפונש גאנזען
- טער ווועווען גאנזען
- אונז נאנז
- פוקה סגהה גאנזען
- טער צוועה לאונאלען
- גאנזען זונזען
- פיקוטס טעל אונדז
- גאנזען גאנזען גאנזען

- אונז שיקען שיקען וויאוד
- גאנזען זונזען גאנזען גאנזען
- אונז גאנזען גאנזען גאנזען
- גאנזען צוועס גאנזען גאנזען
- אונז גאנזען גאנזען גאנזען
- אונז גאנזען גאנזען גאנזען
- גאנזען זונזען גאנזען גאנזען
- גאנזען זונזען גאנזען גאנזען
- גאנזען זונזען גאנזען גאנזען

הגעה לאגדה אודז'ה?
<https://goo.gl/maps/zfSFNlqgmrNjHxRd6>

האודי גאנזען

חדרה: ר' אלי גאנזען ר' ר' ז'ז
טלפון: 9723790303 + 97237908636
כארה'ק' מזוזה שטפונש
וואו גאנזען צ'ו נני ברען
טל. 03-5790303

קבלת גאנזען

6160303@gmail.com

ויז' ז'ז
טער וועווען גאנזען גאנזען
טער וועווען גאנזען גאנזען

תפארת מנתם תורת המכמי רומניה

עמנו הבורא יתברך ויתעלה, על ידי זה נעשה ונתעורר
ההארה הגדולה שהיא אז בזמן הנס, להיעשות נס כזה
גם כן בכל דור ודור לפי הצורך, וכן יי' רצון אמן.

אהוב ישראל - הרה' ק. רב' אברהם יהושע העשיל מאפטא, אבדק'ק יאס

"והימים האלה נזכרים ונעים בכל דור ודור" (אסטרט כה).
יש לומר על פי מה שנאמר "והימים האלה נזכרים
ונעים בכל דור ודור", ופירשו הקדמוניים ז"ל כי על ידי
זכרון הנסים והנפלאות הגדולים והנוראים אשר עשה

הילולא דעתיקיא ותאריכים מיוחדים מחכמי ורבני יאס

ט"ו אדר - הרה"ג רב נפתלי ב"ר יונה זצ"ל, מנ"כ ביאס

לאחר העברת הקברים הוקם אוהל מעל קברו של מון
אדמו"ר הרה' ק. רב' מנחם נחום משטפנסט זצ"ל, ובאהל
נקבעה טבלת אבן שהועברה מבית העתיק,علاיה
נקבק:

"בשם השם"

"לרגלי המשרה
אשר לנו לגדור גדר
ולעמדו בפרץ בבית
מועד לכל חי אשר
תודה לך נגמר
(מוקופת הקהלה) ראיינו
כי המצוות של אדרי
התורה ואפרתי ארץ
נוחי נשפ' פה זצ"ל,
שניינ' העת תאכלנה
אותן ומורביתן כבר
נסקעו באדמה,
לזאת שמנו צין הל'

מokinן כספנו שתה' חרות ברזל לעדי עד היידציגיטען
של הצדיקים וושאוי הארץ זל אשר מצאו פה קבר וזכותם
ימליך לטוב לנו כל הימים. ר' ח' תמוז שנת תרס"א לפ"ק
יאססי".

בין שמות "הרבניים ופועלי צדקה ויום פטירתם" נתקבק:
הרבי הגאון ר' נפתלי ב"ר יונה, נפטר ט"ו אדר תקס"ט.
ת.ג.צ.ב.ה.

בשנת תש"ג פונה בית העליון המפורסם שבשכונת צ'ווק
טאטרואש שבעיר יאס. בית עליון זה היה מן המפורסים
ברחבי רומניה, וponeה לאחר שליטה בראשות השלטון
המפלגה האנטיישמית "משמר הברזל" והעמייה בראשות

העיר את ראש העיר
האנטישמי איפרים,
אשר הוציא צו
להריסת בית העליון
הישן והחומה אשר
הקיפה אותו, ולפינוי
השתה מון הקברים,
בתוונהה שנבנית שיכוני
פועלים, כדי לפתור
את מצוקת המגורים
שנבעה מהתוועת
פליטים ומהצפות
אחד הנחלים.

לח' הזכרון הקבוע באוהל הרה' ק. משטפנסט זצ"ל
שם של רבינו מופיע החמי' בטורו הימני

מאמצים רבים השקיעו היהודים להTHRIR את קברי גדולי
הרבניים והצדיקים אשר נתנו באותו בית עליון. המלאה
היתה רבה ולא היה ספק ביד היהודים להTHRIR כל כרך
הרבה קברים בזמן הקצר אותו הקצו להם, ועל כן מיהרו
להTHRIR את קברי הרבניים והצדיקים או מי שהיה
לו קרובים אשר נתנו במקומם. (ראה אודות פיני בית העליון
והעברת הקברים בגלוון 8 שם הובאו הדברים בהרחבה).

כשהרה"ק מרבנן שלח ליאס

סיפור מיוחד - מוגש לקראת מסע הישועות ביאס ביום דהילולא של הרה"ק רבי ישעיה ב"ר משה שור ז"ע"א בעל 'כליל תפארת'

כאשר החנה את רכבו בכינסה לבית העלמין ראה כי יחד עמו הגיע אל בית העלמין אוטובוס של מבקרים יהודים. כבקי ורגל פנה הרב טאלר הי"ו אל הבאים וקיבל את פניהם בהצעה להניח תפילין, ולאחר דין ודבורים אכן הניחו כל אלו את התפילין בזזה אחר זה. לאחר מכן נכנסו כולם אל בית העלמין להשתתח על קברי הצדיקים, כאשר גם הרב טאלר פונה אל מחוץ חפצו ומתחילה לחפש את קברו של רבי ישעיה בן רבי משה עד שגילה את המצבה עליה נחרט 'פ"נ הרה"ג עוז ומגדל הצדיק המפורסם בו'ק חסידא פרישיא מחבר כליל תפארת ר' ישעיה' שור בן הר' משה אב"ד יאס, נפטר זקן ושבע ימים בן מאה, כ"ז אדר תרל"ט'. בהתרgesות גדולה נשא תפילה על הציון, כאשר הוא מעורר את זכות ישיני עפר שיבקשו עליו רוחמים להיוושע ולהפקד בעוד זש"ק.

בדבוריו מדגיש הרב טאלר את הדמיון שבין החלום, שם ראה את עצמו עומד בין יהודים רבים על קברו של הרה"ק רבי ישעיה בן רבי משה, ובין הסיפור שם אכן בעת השתתח על ציונו של הרה"ק רבי ישעיה' שור ז"ע, מלואה היה בעשרות יהודים לא מוכרים שהגיעו לבקר במקומות, וזכו להניח תפילין ולהשתתח על קברי הצדיקים.

והנה דבר אחד מדבריו אותו צדיק לא נפל ארצתה, ויהיה לתקופת השנה זכה הרב טאלר נולד לו בן זכר, ויקרא שמו בישראל "ח'יים זאנואיל" על שם של מրון הרה"ק רבי חיים זאנואיל מריבניץ ז"ע.

כאשר סיים הרב טאלר את דבריו בסיפור הישועה אליו זכה באטרוא הדין, אמר לו הרב סלמן כי בהשגה פרטית הגיעו אליו יאס ביום דהילולא של הרה"ק רבי ישעיה' שור ז"ע שחלה באותו היום - כ"ז אדר. בהתפעלות הנחה אותו באותו היום אל מקום זה, ומירה עלות אל בית העלמין להשתתח על קברו של ישיini עפר לעורר רוחמים על אחינו בני ישראל שיושעו בכל מקום מהם, ובפרט על עצת אשר מוחז תשלח חרוב ובחדרים אימה ואיש אינו יודע מה ילך יום.

זכותו יגן עליינו ועל כל ישראל אמן

הרה"ח ר' משה טאלר שליט"א על ציון הרה"ק רבי ישעיה בן רבי משה שור ז"ע"א בבית העלמין ביאס

הילד חיים זאנואיל טאלר הי"ו על ציון הרה"ק מריבניץ ז"ע

בחודש אדר תשפ"ב - לפני 3 שנים - עת פרצה מלחמת רוסיה-אוקראינה, נמלטו רבעות תושבים מרחבי אוקראינה המופגزة, כאשר רבים מהחינו בני ישראל הנמלטים מצאו מנוח לכף רגלם בבית הכנסת אורחים דשפטנשטי ביאס, שם השתכנו באotta תקופה (ראה בಗליון יאס פר' תזיה ידיעה על כך).

ביום כ"ז אדר, הגיע בין הבאים לבית הכנסת אורחים, הרה"ח ר' משה טאלר הי"ו, שליח חב"ד והרב דער ברדייטשוב, ובהתרגשותו הרבה ציר קשר עם הרה"ג רבי אברהם יעקב סלמוני שליט"א ר' קהל שפטנשטי וו"ר האוגדה למוקומות הקדושים ברומניה, כאשר באמותחו סיפור מופלא:

היה זה אחר כמה שנים בהם לא נפקד בזרע של קיימא, באחת הלילות בעודו שוכב על יצועו, התגלה אליו בחולמו הרה"ק רבי חיים זאנואיל אברמוביץ מריבניץ ז"ע אשר משפטו היו קשורים אליו בעבותות אהבה, כשהוא פונה אליו ואומר לו שיעלה אל קברו של רבי ישעיה בן רבי משה ז"ע, שם יפקד בזרע של קיימא. בחלומו ראה הרב טאלר את עצמו עומד בבית עלמין לא מוכר, בסמוך אל ציונו של הרה"ק רבי ישעיה בן רבי משה הנ"ל, עליו לא שמע עד אותו היום, וסבירו אנשים רבים אשר באו להשתתח על קברו.

כאשר התעורר משנתנו ניסה להבין מי הוא אותו צדיק 'רבי ישעיה בן רבי משה' אליו הפנה אותו הרה"ק מריבניץ, אך ללא הצלחה. אמנם כעבור שעה קלה, בהשגה פרטית מופלאה צלצל מכשיר הטלפון, כאשר על הקו היה הרה"ג ר' ישראל יעקב גליק הי"ו משאריגראד, אחינו של הרה"ק מריבניץ ז"ע.

הרב טאלר שעדיין נתן היה תחת רושם החולם, שкусם בהרהוריו אודות אותו שם עולם 'מי הוא אותו רבי ישעיה בן רבי משה?' מיהר לשטוף את הרב גליק בדבר החלום, כאשר הוא מקווה כי הרב גליק ידע למי מדובר, ואכן הלה אמר בזדיין לוי למי הכוונה, אף קבר הרה"ק רבי ישעיה' שור ז"ע אשר נקרא בפי כל 'רבי ישעיה' יאסטר' הטמן בבית העלמין ביאס.

ואכן, באחד הימים יצא הרב טאלר אל הדרן, כאשר הוא נהוג ברכבו מעיר מגוריו ברדייטשוב שבאוקראינה, לכיוון העיר יאס שברומניה, שם עלה לבית העלמין אל קברו של הרה"ק רבי ישעיה' שור ז"ע.